

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Методика написання наукових текстів

Шифр та назва спеціальності

D4 Публічне управління та адміністрування

Спеціалізація**Освітня програма**

Публічна політика та управління соціально-економічними змінами

Рівень освіти

Третій (освітньо-науковий, PhD)

Семестр

3

Інститут

ІНІ Соціально-гуманітарних технологій

Кафедра

Соціології і публічного управління (305))

Тип дисципліни

вибіркова

Форма навчання

Денна, заочна

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Мороз Володимир Михайлович

volodymyr.moroz@khi.edu.ua

Доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри соціології і публічного управління

Досвід професійної діяльності – 33 роки.

Автор понад 300 наукових та навчально-методичних праць. Стаж професійної діяльності за посадами які відповідають спеціальності «Публічне управління та адміністрування» понад 14 років. Стаж науково-педагогічної діяльності понад 19 років. Експерт з оцінювання проєктів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що подаються для участі у конкурсах, які проводить МОН України, за тематичним напрямом «20. Соціальні і гуманітарні науки». Член експертної групи МОН України з професійної педагогіки, психології та змісту професійної (професійно-технічної) освіти. Член редакційних колегій трьох фахових наукових видань. Досвід роботи у спеціалізованих вчених радах із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата і доктора наук з державного управління понад 8 років. Автор та організатор спільних з литовськими та польськими університетами заявок на отримання грантової підтримки наукових досліджень у межах українсько-польських та українсько-литовських науково-дослідних проєктів. Співавтор та співорганізатор позагрантових наукових проєктів із зарубіжними ЗВО (Латвія, Китай та Фінляндія). Пройшов підвищення кваліфікації в: Регіональному інституті адміністрації м. Лілль (Франція); Університеті Тампере (Фінляндія); Балтійській Міжнародній Академії (Латвія); Академії соціальних наук (Польща). Голова Громадської організації «Академія соціальних трансформацій та інноваційного управління» (Україна)

Провідний лектор з дисциплін: «Методологічне та інформаційне забезпечення наукових досліджень за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування»; «Публічна політика та врядування»; «Публічне управління та сталий розвиток»; «Ризик-менеджмент в системі прийняття управлінських рішень»; «Світоглядні засади управлінської діяльності»; «Публічне управління національною безпекою в умовах глобальних викликів» тощо.

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<http://web.kpi.kharkov.ua/sp/profesors-ko-vikladats-kij-sklad>

КРУГЛОВ Віталій Вікторович

vitalii.kruhlov@khpi.edu.ua

Доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри соціології і публічного управління НТУ «ХПІ»

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<http://web.kpi.kharkov.ua/sp/profesors-ko-vikladats-kij-sklad>

ТЕРЕЩЕНКО Діна Акрамівна

dina.tereshchenko@khpi.edu.ua

Докторка наук з державного управління, професор, професорка кафедри соціології і публічного управління НТУ «ХПІ»

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<http://web.kpi.kharkov.ua/sp/profesors-ko-vikladats-kij-sklad>

Загальна інформація

Анотація

Освітня компонента спрямована на: освітня компонента спрямована на: формування уявлення про особливості та практики підготовки та написання наукових текстів; актуалізацію загальних вимог які висуваються до наукового тексту та визначенню інструментарію для його написання; опанування технологій підготовки академічного тексту та його структурування за змістом та формою; ознайомлення з алгоритмом роботи вченого над рукописом наукової статті та особливостями використання інструментарію штучного інтелекту у сфері академічного письма; розвиток культури академічного письма та виховання нульової толерантності до порушення правил академічної доброчесності.

Мета та цілі дисципліни

Надати здобувачам вищої освіти знання щодо особливостей роботи вченого над змістом наукового тексту, а також сформувати навички щодо використання інструментарію його складання та підготовки до друку. Досягнення цієї мети забезпечується виконанням таких основних завдань: актуалізувати передумови написання академічного тексту та конкретизувати інструментарій його підготовки; з'ясувати особливості структурування академічного тексту в залежності від його різновиду; розглянути практики роботи над змістом структурних частин публікації та визначити потенціали ШІ для підвищення її ефективності; сприяти становленню академічної доброчесності та розвитку дослідницької культури

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

Освітня компонента належить до блоку вибірових, а отже її участь у формуванні загальних та спеціальних компетентностей випускника освітньої програми є допоміжною. Освітня компонента зосереджена на формуванні індивідуальної траєкторії розвитку здобувача вищої освіти, а отже сформовані за результатами засвоєння передбачених нею навчальні матеріали – забезпечують набуття спеціалізованих за своїм змістом (профілем) знань та вмінь відповідно до конкретних функцій. Разом з тим, зміст освітньої компоненти не лише поглиблює знання (розширює світогляд) за фокусом конкретної освітньої компоненти, а й сприяє формуванню таких з передбачених освітньою програмою компетентностей:

ЗК_01. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ЗК_02. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми.

ЗК_03. Здатність ініціювати дослідницько-інноваційні проекти та автономно працювати під час їх реалізації.

ЗК_05. Здатність налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво.

СК_01. Здатність до оволодіння та розвитку методології наукової, педагогічної та управлінської діяльності.

СК_03. Здатність забезпечувати належний рівень якості наукових/науково-методичних продуктів, послуг чи процесів.

СК_06. Здатність планувати й організовувати роботу дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань.

СК_11. Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування.

СК_12. Здатність критично аналізувати зміст та практику реалізації публічної політики на всіх рівнях її актуалізації, а також генерувати нові ідеї щодо її вдосконалення..

Результати навчання

Освітня компонента належить до блоку вибірових, а отже її участь у забезпеченні передбачених освітньою програмою результатів навчання є допоміжною. Освітня компонента зосереджена на розширенні світогляду здобувача вищої освіти за конкретним напрямом, а отже сформовані внаслідок засвоєння передбачених нею навчальні матеріали – забезпечують формування унікальних (позапрограмих) результатів відповідно до конкретного фокусу уваги. Разом з тим, засвоєння змісту освітньої компоненти дозволяє сформувати не лише унікальні (позапрограми) результати навчання, а й сприяє досягненню таких з передбачених освітньою програмою результатів навчання:

РН_02. Знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності.

РН_03. Знати та уміти застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності та принципи управління для розв'язання проблем публічного управління та адміністрування.

РН_04. Уміти застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти в науковій, освітній (педагогічній) і професійній діяльності.

РН_11. Уміти отримувати науково-прикладні результати, які сприяють розв'язанню важливої теоретичної або прикладної проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, що мають загальнонаціональне або світове значення.

РН_13. Вільно спілкуватись (комунікувати) в академічному та професійному середовищі, у тому числі й іноземною мовою, з проблематики публічного управління та адміністрування, а також вміти презентувати науковій / професійній спільноті результати останніх наукових досліджень та передових практик щодо розв'язання значущих проблем у сфері наукової / професійної діяльності за спеціальністю.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): лекції – 20 год., практичні роботи – 20 год., самостійна робота – 80 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного засвоєння освітньої компоненти необхідно мати знання та практичні навички з таких освітніх компонент: «Світоглядні, методологічні та соціокультурні засади наукової діяльності»; «Організація науково-дослідної та інноваційної діяльності»; «Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі»

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Під час вивчення освітньої компоненти передбачається: організація інтерактивної роботи здобувачів вищої освіти за напрямом аналізу масивів інформації (офіційні веб-сторінки закладів вищої освіти щодо діяльності спеціалізованих вчених рад та разових спеціалізованих вчених рад за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування»; веб-сторінка інформаційного ресурсу академічних текстів України; веб-сторінки органів публічного управління та міжнародних моніторингових місій тощо); проведення поточного опитування здобувачів вищої освіти щодо змісту освітньої компоненти; виступи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях; звітування про виконання практичних завдань тощо.

Методами навчання у викладанні освітньої компоненти «Публічне управління та сталий розвиток» є:

- методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності (словесні (бесіда, дискусія, лекція, робота з літературно-інформаційними джерелами); наочні (ілюстрація практичними прикладами); практичні (практичні заняття) методи навчання тощо);
- методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності (методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії з проблематики освітньої компоненти; забезпечення успіху в навчанні (метод відкритих перспектив); навчально-пізнавальні ігри за фокусом уваги освітньої компоненти; формування інтересу до проблематики освітньої компоненти; апелювання до практики функціонування суб'єктів та об'єктів публічного управління у т.ч. й апелювання до життєвого та професійного досвіду – storytelling) тощо);
- методи стимулювання обов'язку і відповідальності у засвоєнні освітньої компоненти (пояснення суспільної та особистої значущості здобувача вищої освіти; формулювання вимог до здобувача вищої освіти, дотримання яких забезпечує успішне виконання закріплених за ним обов'язків; заохочення до відповідального та зразкового виконання здобувачем вищої освіти своїх обов'язків; оперативний контроль та висвітлення переваг та недоліків за його результатами; заохочення здобувача вищої освіти до повторного виконання ним тих завдань, оцінка за які не відповідає його потенціалу тощо);
- методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності;
- бінарні, інтегровані (універсальні) методи (поєднання декількох методів в єдину систему для досягнення комплексної мети навчання, наприклад: словесно-наочний; проблемно-пошуковий тощо).

Технологіями навчання у викладанні освітньої компоненти «Публічне управління та сталий розвиток» є:

- пояснювально-ілюстративне навчання (подання та пояснення інформації з дотриманням принципу наочності (схеми, рисунки, діаграми, таблиці тощо); репродукування здобувачем вищої освіти отриманої інформації та виконання практичних завдань за наданим зразком);
- проблемне навчання (виконання під керівництвом науково-педагогічного працівника сформульованих ним відповідно до актуальних проблем публічного управління та адміністрування завдань (пошук шляхів вирішення конкретної проблемної ситуації);
- програмоване навчання (освітня компонента передбачає засвоєння здобувачем вищої освіти чітко визначених за конкретними темами питань, а також оцінювання рівня їх засвоєння, як під час безпосереднього проведення занять (поточний контроль) так й наприкінці розгляду передбаченого освітньою компонентною змісту (підсумковий контроль));

– диференційоване навчання (організація навчально-виховного процесу з прийняттям до уваги, з одного боку, типових індивідуальних особливостей здобувачів вищої освіти, а з іншого – фокусу їх науково-дослідної уваги).

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Теми лекцій	Кількість годин
Тема 1. Загальна характеристика наукового тексту. Специфіка наукового тексту (науковий текст як спосіб подання наукової інформації; поділ наукових текстів на тексти-констатації та тексти-міркування; раціональний характер наукового тексту; відмінність наукового тексту від художнього (місце та роль базисних конструктів); особливості наукового тексту) Структура наукового тексту (наукове дослідження як підґрунття для наукового тексту (обґрунтування первинності наукового дослідження по відношенню до наукового тексту); основні характеристики наукового тексту (проблемність, гіпотетичність, цілеспрямованість, зв'язність); загальна характеристика типових частин наукового тексту (постановочна, дослідницька та заключна); різновиди простих наукових текстів (оглядний; методологічний; емпірико-фактологічний; теоретичний; пояснювальний; додатковий; вторинний) та їх характеристика	2
Тема 2. Види наукових текстів Тези як самостійний різновид наукової продукції (функціональне призначення тез; загальні вимоги до змісту та структурування тез; обсяг тез; теорія та практика організації роботи дослідника над написанням тез; оформлення тез) Аналітичний документ та його особливості (специфіка та цільове призначення; обсяг, стиль та структура аналітичного документу)	2
Тема 3. Академічний текст: організація та технології роботи Основні засади академічного письма (академічне письмо як складний багатоплановим комплекс компетенцій та навчальна дисципліна; категоріальний зміст дефініції «дискурс» та «науковий текст»; академічна грамотність; інформаційна грамотність; міжкультурна грамотність; сучасне поняття академічної грамотності та його структура; операційний вимір; культурний вимір; критичний вимір; переглядове читання; ознайомлювальне читання; поглиблене читання; Аналітико-критичне, творче читання)	2
Тема 4. Академічний текст: організація та технології роботи Моделі академічного тексту. гамбургер-модель (метафора гамбургера для пояснення структури тексту; сутність «гамбургер-моделі» в академічному тексті; приклади використання гамбургер-моделі в сучасних традиціях структурування академічного тексту)	2
Тема 5. Основні елементи наукового тексту та їх загальна характеристика через призму фокусу спеціальності «Публічне управління та адміністрування» Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями (Цілі сталого розвитку ООН; міжнародні зобов'язання України; План діяльності Уряду та його пріоритетні завдання; стратегії розвитку (за галуззю); Державні цільові програми (за галуззю); програми регіонального розвитку; потреби суспільства тощо; практичні конструкти з формулювання «постановка проблеми»). Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується дана стаття (інструментарій виділення не вирішених раніше частин	2

загальної проблеми, та особливості його використання; практичні конструкти з формулювання «виділення не вирішених раніше частин»)

Тема 6. Допоміжні елементи наукового тексту та їх загальна характеристика через призму фокусу спеціальності «Публічне управління та адміністрування» 2

Місце та роль ілюстративного матеріалу у науковому тексті (креслення, технічні рисунки, схеми, фотографії, репродукції, діаграми, карти і графіки); особливості оформлення ілюстрацій; правила використання ілюстрацій в науковому тексті)

Тема 7. Алгоритм роботи вченого над рукописом наукової статті 2

Часові витрати автора на підготовку рукопису наукової статті (обсяги роботи автора над підготовкою рукопису наукової статті через призму норм ЗВО; порівняння нормативних витрат часу на підготовку рукопису наукової статті з витратами часу на підготовку інших різновидів наукових публікацій (порівняння витрат часу на підготовку рукописів для оприлюднення у різних різновидах наукових журналів, наприклад категорії А та Б; монографія, тези тощо)

Тема 8. Інструментарій штучного інтелекту у сфері академічного письма 2

Основи академічного письма в епоху ШІ: від генерації ідей до розвитку критичного мислення (потенціал використання ШІ у сфері академічного письма (переваги та ризики використання); потенціали ШІ для корекції стилю, структури та логіки викладу текстів; основні напрямки застосування ШІ в академічному письмі (генерація ідей, редагування тексту, перевірка на плагіат, аналіз стилістики та автоматизація цитування тощо); впливу ШІ на розвиток критичного мислення у автора наукового тексту; місце та роль ШІ у підготовці наукового тексту (акцент уваги на допоміжній функції ШІ); авторство тексту та ШІ; роль викладачів у формуванні культури використання ШІ; методичні підходи до використання ШІ у науковій діяльності). Рекомендації щодо відповідального використання генеративного штучного інтелекту в дослідженнях (рекомендації для дослідників; рекомендації для науково-дослідних організацій; рекомендації для організацій, що фінансують дослідження; дослідницька доброчесність; надійний (довірений) ШІ; підходи до принципів використання ШІ)

Тема 9 Нормативно-правові засади регулювання авторського та суміжних прав на академічні тексти 2

Відносини щодо набуття, здійснення та захисту авторських прав (відповідно до норм Закону України «Про авторське право і суміжні права») (визначення термінів; правове регулювання відносин у сфері авторського права і суміжних прав; зміст, суб'єкти і об'єкти авторського права; особисті немайнові права автора; майнові права інтелектуальної власності на твір; співавторство; авторське право на службовий твір; об'єкти суміжних прав; захист авторського права і суміжних прав).

Тема 10. Академічна доброчесність як механізм запобігання порушення авторських прав на наукові тексти 2

Інституційні засади академічної доброчесності: філософська та правова концептуалізація (академічна доброчесність як фермен-каталізатор системних соціальних змін; філософські аспекти сприйняття змісту академічної доброчесності (доброчесність як моральний принцип; доброчесність як характеристика гідності людини; доброчесність як інструмент досягнення істини; доброчесність як інститут захисту цінностей); заклади освіти як інститути підтримки доброчесності)

Загальна кількість годин 20

Практичні заняття

Теми практичних/семінарських занять	Кількість годин	Вагові коефіцієнти а
Тема 1. Загальна характеристика наукового тексту.	2	1.0

Етапи роботи над науковим текстом («мотиваційні утворення щодо написання наукового тексту («для чого хочеш писати?», «стосовно чого хочеш писати?», «що хочеш писати?», «для кого хочеш писати?», «як хочеш писати?»); завдання або покликання як детермінанта початку роботи з написання наукового тексту; планування діяльності; пошук та обробка джерел інформації; узагальнення інформації; проведення дослідження / експерименту; отримання результату та його зіставлення з результатами інших вчених; апробація результатів; опрацювання висновків)

Тема 2. Види наукових текстів

2

1,0

Наукова стаття як основний різновид наукової публікації (функції наукової статті (дослідницька; презентаційна; комунікаційна; атестаційна); основні етапи роботи над статтею та їх загальна характеристика; класифікація наукових статей; структура статті; недоліки наукових статей; теорія та практика організації роботи дослідника над написанням наукової статті)

Тема 3. Академічний текст: організація та технології роботи

2

1,0

Концепція «персональний процес – практика – публічний продукт» у створенні академічних текстів (формула трьох «П»: писемність як це процес; продукт як результат; практика як апробація; характеристика концепту «програма письма + персональний процес + практика = публічний продукт»; потенціали асоціативного прикладу.

Тема 4. Академічний текст: організація та технології роботи

2

1,0

Центральна модель базового академічного письма (модель структурування академічного письма на основі п'яти абзацного принципу розбудови есе (five-paragraph essay); five-paragraph як ілюстрація; особливості структурування академічного письма на основі п'яти абзацного принципу (вступ; основна частина з трьох підрозділів (кожен підрозділ – окрема ідея щодо розкриття змісту предмету уваги); висновок))

Тема 5. Основні елементи наукового тексту та їх загальна характеристика через призму фокусу спеціальності «Публічне управління та адміністрування»

2

1,0

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання цієї проблеми і на які спирається автор (вимоги до аналізу джерел за часом та місцем їх актуалізації; вимоги до вибірки публікацій для аналізу за авторитетністю їх авторів; методи проведення аналізу основних досліджень; особливості формулювання узагальнень щодо результатів проведеного аналізу; практичні конструкти з формулювання «аналіз останніх досліджень»)
Формулювання цілей статті (постановка завдання) (забезпечення кореляції між назвою публікації та сформульованою метою; діалектика зв'язків мети публікації з предметом проведеного дослідження; забезпечення логіки між метою та завданнями; практичні конструкти з формулювання «формулювання цілей статті».

Тема 6. Допоміжні елементи наукового тексту та їх загальна характеристика через призму фокусу спеціальності «Публічне управління та адміністрування»

2

1,0

Таблиці та їх потенціал для підвищення наочності інформаційного матеріалу (таблиці як спосіб подання інформації; функції таблиці у науковому письмі; правила оформлення таблиць та особливості їх подання у тексті).

Інформаційні джерела та посилання на них (функції посилань; правила цитування та особливості їх використання (за часом, за актуальністю, за авторитетом автора тощо); стандарти оформлення посилань та вимоги щодо їх дотримання; правила оформлення списку використаних джерел)

Тема 7. Алгоритм роботи вченого над рукописом наукової статті. 2 1,0

Загальний алгоритм підготовки наукової публікації (планування дослідження та його проведення; узагальнення отриманих результатів та їх апробація під час роботи науково-комунікативних заходів; корегування переліку обраних для проведення дослідження методів та повторне їх використання (за необхідності); вибір різновиду публікації для оприлюднення результатів дослідження; складання плану роботи над рукописом та підготовка рукопису відповідно до норм конкретного видання; подання рукопису до редакційної колегії; реагування на зауваження рецензентів; повторне подання рукопису).

Тема 8. Інструментарій штучного інтелекту у сфері академічного письма 2 1,0

Використання штучного інтелекту в академічному письмі як інструменту покращення якості текстів (можливості та переваги використання ШІ для підвищення якості академічних текстів; , ШІ як інструмент для вдосконалення граматичних перевірок академічних текстів та підвищення рівня використання різноманітних мовних конструктів та логіки їх подання; потенціали Grammarly і Paperpal для покращення стилю і граматики текстів; потенціали ChatGPT для генерування нового контенту; обмеженість ШІ у забезпеченні точності фактичного змісту та глибини контекстуального розуміння наукової проблематики; потенціали ШІ у забезпеченні точності, логічності та стилістичної відповідності наукових текстів; обґрунтування необхідності поєднання інструментів штучного інтелекту з авторським контролем).

Тема 9. Нормативно-правові засади регулювання авторського та суміжних прав на академічні тексти 2 1,0

Реєстрація авторського права на твір: покрокова інструкція (алгоритм реєстрація авторського права на твір).

Тема 10. Академічна доброчесність як механізм запобігання порушення авторських прав на наукові тексти 2 1,0

Академічна доброчесність і штучний інтелект: подолання викликів у освітньо-науковій діяльності України та зарубіжних держав (актуалізація принципи академічної доброчесності в умовах активного використання ШІ; вплив розвитку ШІ на науково-дослідну діяльність та написання академічних текстів; глобальні проблеми використання ШІ в освіті; нормативно-правові обмеження для використання ШІ під час написання наукових текстів (рівень ЗВО та національний рівень)).

Загальнодоступні програми перевірки тексту на плагіат (загальна характеристика інструментарію Unplag, Unicheck, Antiplagiat.su, EduBirdie тощо; особливості використання програми перевірки тексту на плагіат).

Загальна кількість годин 20 $\sum_{i=1}^n a_i$

Контрольні роботи

Контрольні роботи не передбачено. Навчальним планом передбачено виконання індивідуального завдання у вигляді реферату. Тема реферату повинна відповідати змісту освітньої компоненти та корелюватися з фокусом наукової уваги конкретного здобувача вищої освіти. Обрана здобувачем вищої освіти тема реферату погоджується з викладачем.

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретичного матеріалу та виконання індивідуального завдання (за наявності).

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення/ перелік питань	Кількість годин
Тема 1. Загальна характеристика наукового тексту. Загальні вимоги до наукового тексту (чітка структура за змістом та формами (розділи, підрозділи, параграфи, частини, абзаци, речення); зрозуміла композиційність (зіставлення, додавання, сполучення, поєднання в єдине ціле у певному порядку); відсутність декларативності (доказовість за рахунок використання інструментарію: порівняння об'єктів між собою; виявлення специфіки; визначення тенденції тощо); системність логіки подання; творчість подання; уникнення двозначності (використання загальноприйнятого для конкретної науки термінологічного апарату); цифрове та графічне супроводження матеріалу; уникнення повторів; завершеність та концептуальна цілісність) Навички написання текстів та їх формування (механізми розвитку навичок з написання академічних текстів; рекомендації Г.Сельє для молодих вчених щодо перших кроків у написанні академічних текстів)	8
Тема 2. Види наукових текстів Звіт за результатами наукового дослідження (звіт за результатами наукового дослідження як офіційний документ; різновиди звітів (анотований; проміжний або поточний; завершальний або підсумковий) та їх характеристика; особливості структурування та оформлення звіту за результатами наукового дослідження; основні недоліки звітів) Наукова монографія (монографія як наукове книжкове видання; функціональне призначення монографії; різновиди монографій; структура та обсяг типової монографії; монографія як кваліфікаційна праця; недоліки монографії; організація роботи над монографією)	8
Тема 3. Академічний текст: організація та технології роботи Місце та роль критичного мислення в академічному письмі (лінійна та нелінійна характеристики академічного тексту; соціальна характеристика критичного мислення; потенціали критичного мислення для підготовки академічного тексту; поняття і терміни) Критичне мислення та критична раціональність: поняття та практика (ознаки критичного мислення; критичне мислення як механізм розбудови логіки та впорядкування дослідження; критерій раціональності в критичному мисленні; складових раціональності (нормативна, дескриптивна та прескриптивна) та їх характеристика; міждисциплінарність критичного мислення).	8
Тема 4. Академічний текст: організація та технології роботи Цілісність академічного тексту (різниця між поняттями «текст» і «академічний текст» (порівняння категоріального змісту тлумачень); «академічний текст» та «дискурс» (порівняння категоріального змісту тлумачень); ознаками академічного дискурсу; потенціали принципу тріади для розбудови академічного тексту (вступ, основна частина, висновок))	8

Потенціали риторична тріади для структурування тексту (механізми забезпечення цілісності і цілеспрямованості тексту; фокус академічного тексту; організація тексту (інструменти «склеювання» частин тексту; забезпечення причинно-наслідкових зв'язків між структурними одиницями тексту); механіка тексту (слова, синтаксис, граматики, частково стилістика); терміни і визначення.

Тема 5. Основні елементи наукового тексту та їх загальна характеристика через призму фокусу спеціальності «Публічне управління та адміністрування»

8

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів (логіка розбудови тексту основної частини; вимоги які висуваються до тексту основної частини; зв'язок змісту основної частини з метою статті та сформульованими завданнями; місце та роль поточних узагальнень автора у межах основного матеріалу дослідження; практичні конструкти з формулювання «виклад основного матеріалу»

Висновки з даного дослідження та перспективи подальших розвідок у даному напрямку (вимоги які висуваються до змісту та форми подання висновків; логіка зв'язків між висновками, метою та завданнями; практичні конструкти з формулювання «висновки з даного дослідження»)

Тема 6. Допоміжні елементи наукового тексту та їх загальна характеристика через призму фокусу спеціальності «Публічне управління та адміністрування»

8

Додатки та доцільність їх використання (місце та роль додатків щодо основного академічного тексту; обґрунтування необхідності використання додатків; правила оформлення додатків та посилань на них)

Тема 7. Алгоритм роботи вченого над рукописом наукової статті.

8

Конкретизація змісту окремих з етапів роботи автора над текстом рукопису статті (вибір змістовного спрямування та обґрунтування його актуальності; аналіз літератури за обраним напрямом та виявлення перспективних для вирішення завдань; зв'язок невирішених наукових завдань з проведенням дослідженням та отриманими автором результатами; безпосередня робота над текстом рукопису наукової статті; оформлення рукопису наукової статті відповідно до вимог конкретного видання)

Етика спілкування з співавторами рукопису наукової статті та представниками редакційних колегій наукових видань (етичні зобов'язання авторів (відповідальність за зміст рукопису та валідність отриманих результатів; дотримання вимог академічної доброчесності; дотримання законодавства у випадку залучення людей, тварин або використання їх біологічних матеріалів, персональних або конфіденційних даних для проведення експериментів тощо); взаємодія з співавторами щодо проведення дослідження та написання рукопису статті; взаємодія з представниками редакційних колегій наукових видань)

Тема 8. Інструментарій штучного інтелекту у сфері академічного письма

8

Вплив штучного інтелекту на розвиток стилістичної унікальності в академічному письмі ((потенціал ШІ для покращення стилістичної виразності академічних текстів (можливості синтаксичного та лексичного аналізу; створення мовної варіативності; підвищення структурної чіткості викладу); пов'язані з автоматизація текстових процесів ризику (стандартизація стилю та втрата індивідуальності авторського викладу; спрощення синтаксичних конструкцій; заміна специфічних наукових термінів на більш узагальнені поняття); етичні виклики використання ШІ (академічна доброчесність; відповідальність за зміст); . аналіз пов'язаних із застосуванням ШІ проблем; рекомендації для використання штучного інтелекту як допоміжного інструменту в академічному письмі)

Теоретичні аспекти використання технологій ШІ при підготовці наукових текстів досліджень в галузі публічного управління (технологія штучного інтелекту як інструмент для генерування текстів певної форми та стилю; сфери використання ШІ та його обмеженість в науковій діяльності; вплив ШІ на розвиток теорії та практики публічного управління (перспективи та ризику використання); методи боротьби з ШІ

як автором написання наукових текстів (законодавче обмеження доступу ШІ до інформації; створення єдиної мережі наукових публікацій тощо))
Звіт з використання штучного інтелекту дослідниками від Springer Nature (використання ШІ для пошуку контенту (поширеність; мета; демографія); використання ШІ для вибору журналу; рівень довіри та регіональні відмінності; популярні інструменти; роль бібліотек)

Тема 9. Нормативно-правові засади регулювання авторського та суміжних прав на академічні тексти

8

Зміст авторського права на наукові тексти та особливості їх захисту (виникнення авторського права; особисті немайнові права автора; майнові права на твір; обмеження майнових прав автора; строк дії авторського права; дії, що становлять порушення авторського права і суміжних прав; способи захисту авторського права і суміжних прав)

Авторське право на твір та процедура його оформлення (підготовка та подання заявки на отримання авторського свідоцтва; підготовка та подання документів які супроводжують заявку; розгляд заявки; результат та способи отримання результату; строк та вартість надання послуги; видача дубліката свідоцтва про державну реєстрацію авторського права на твір).

Тема 10. Академічна доброчесність як механізм запобігання порушення авторських прав на наукові тексти

8

Академічна доброчесність в науковому та освітньому середовищі закладів освіти України: погляд крізь призму наявності штучного інтелекту (академічна доброчесність та практика її дотримання науково-педагогічними та науковими працівниками; норми законодавства України щодо забезпечення академічної доброчесності; відповідальність за порушення принципів академічної доброчесності; використання ШІ та академічна доброчесність; проблематика використання автором наукового тексту інструментарію ChatGPT через призму принципів академічної доброчесності).

Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у випускних кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти НТУ «ХПІ» (основні поняття та визначення (автор, твір, оприлюднення твору, плагіат академічний тощо); порядок перевірки робіт на академічний плагіат; запобігання академічному плагіату; програмно-технічні засоби для перевірки на академічний плагіат).

Загальна кількість годин

80

Тематика індивідуальних завдань

Тема індивідуального завдання (реферату) повинна відповідати змісту освітньої компоненти та корелюватися з фокусом наукової уваги конкретного здобувача вищої освіти. Обрана здобувачем вищої освіти тема реферату погоджується з викладачем

Неформальна освіта

До неформальної освіти відносяться: професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн освіта, професійні стажування тощо. Зарахування результатів навчання, набутих у неформальній освіті розповсюджується як на нормативні, так і на вибіркові навчальні дисципліни/освітні компоненти. Рекомендовані в силабусі елементи неформальної освіти можуть бути зараховані за спрощеною процедурою без додаткової валідації результатів (створення предметної комісії).

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

1. Академічне письмо: навчальний посібник / уклад.: Т.М. Костирко, С.В. Ларенкова, І.В. Бондар, М.С. Жигалкіна. Миколаїв : НУК, 2022. 116 с.
2. Безкоштовні програми перевірки тексту на плагіат. URL: <https://www.ire.kharkov.ua/wp-content/uploads/2021/02/Anti plag.pdf>
3. ДСТУ 8302:2015 Національний стандарт України «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». [Чинний від 2016-07-01]. Вид. офіц. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова», 2016. 20 с.
4. Мороз В.М. Методика написання наукових текстів та вимоги до їх підготовки до друку / В.М. Мороз, С.А. Мороз, Д.А. Терещенко. – Х.: НТУ «ХПІ», 2022. – 90 с. URL: https://web.kpi.kharkov.ua/sp/wp-content/uploads/sites/95/2022/09/Navchalnij_kontent_OND.docx
5. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у випускних кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти НТУ «ХПІ». URL: <https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/quality/wp-content/uploads/sites/44/2024/06/polozhennya-proekt-plagiat.pdf>

Додаткова література

6. Бойченко М.І. Інституційні засади академічної доброчесності: філософська та правова концептуалізація. Філософія освіти. 2019. № 1(24). С. 97-114
7. Методологія публічного управління: навчальний посібник. / укладач І.В. Шпекторенко. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2018. 120 с.
8. Надурак В. Критичне мислення: поняття та практика. Філософія освіти. 2022. №28 (2). С. 129-147
9. Петровський П.М. Методологія наукового дослідження в галузі державного управління : навч. посіб. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2015. 240 с.
10. Сурмін Ю.П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб. Київ: НАДУ, 2008. 184 с.
11. Шестакова С.О. Використання штучного інтелекту в академічному письмі як інструменту покращення якості текстів. Педагогічна Академія: наукові записки. 2924. №12. URL: <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/424/303>
12. Штефан А.С. Авторське право і суміжні права: особливості правової охорони, здійснення та захисту : монографія. Київ: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ «НВП Інтерсервіс». 2017. 150 с.
13. Living guidelines on the responsible use of generative AI in research ERA Forum Stakeholders' document. URL: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/2b6cf7e5-36ac-41cb-aab5-0d32050143dc_en?filename=ec_rtd_ai-guidelines.pdf
14. Pandey S.K. Theory and Method in Public Administration. Review of Public Personnel Administration. 2017. Vol. 37 Iss. 2. P. 131–138
15. Raimondo E., Newcome K.E. Mixed-Methods Inquiry in Public Administration: The Interaction of Theory, Methodology, and Praxis. Review of Public Personnel Administration. 2017. Vol. 37 Iss. 2. P. 183–201.

Інформаційні ресурси

<https://zakon.rada.gov.ua>
<https://www.naq.gov.ua>
<https://www.kmu.gov.ua/>
<https://www.president.gov.ua/>

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо у відповідності до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх вид

навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k :

Поточний контроль (практичні, семінарські), k_1	Контрольні роботи (за наявності), k_2	Індивідуальне завдання (за наявності), k_3	Підсумковий контроль (для ОК з іспитом), k_4
0,4		0,3	0,3

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 + k_4 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.

Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$O = \Pi \cdot k_1 + K \cdot k_2 + I \cdot k_3 + \Pi_k \cdot k_4$$

де: Π – середньозважена середня оцінка за поточний контроль

I – оцінка за виконання індивідуального завдання

K – середньозважена оцінка за контрольні роботи

Π_k – оцінка за підсумковий контроль

$$\Pi = \frac{\Pi_1 \cdot a_1 + \Pi_2 \cdot a_2 + \dots + \Pi_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

де: a_i - ваговий коефіцієнт за кожне практичне (семінарське) або лабораторне заняття.

$$K = \frac{K_1 \cdot b_1 + K_2 \cdot b_2 + \dots + K_m \cdot b_m}{\sum_{i=1}^m b_i}$$

де: b_i - ваговий коефіцієнт за кожну контрольну роботу.

Поточні оцінки за кожну складову (Π , K , I ,...) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХПІ».

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої O з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Завідувач кафедри
Володимир МОРОЗ

Гарант ОП
Володимир МОРОЗ